

S pogumnimi koraki v novo leto

Ko prestopamo prag starega leta in si segamo v roke z najboljšimi željami za novo leto, ne moremo mimo tega, da ne bi opravili tudi inventure našega dosedanjega dela in si postavili cilje, ki naj bi jih dosegli v tem novem letu. Ne smemo samo hvaliti do sedaj opravljenega dela, ugotoviti moramo tudi naše napake, zmote in stranpoti, da jih v prihodnje ne bi več ponavljali in da bi bila naša pota do zastavljenih ciljev čimkrajša in hitrejša.

Pri analizi izvajanja plana prvo leto novega srednjeročnega obdobja in stabilizacijskih prizadevanj v letošnjem letu ugotavljamo, da nekaterih postavljenih ciljev v smernicah in planih za leto 1981 ne bomo dosegli v celoti, posebno v TO Podnart. Vsi elementi kažejo, da bomo planiran izvoz do konca leta izredno težko dosegli, v največji meri zaradi recesije na zapadnem tržišču, ki je povzročila zmanjšane možnosti prodaje in zniževanje cen. Za letošnje leto je bilo značilno izredno visoko povečanje cen reprodukcijskega materiala v prvih petih mesecih, nato umiritev in zmanjšanje povpraševanja tudi na domačem trgu zaradi manjše kupne moči prebivalstva in močnega omejevanja investicij v Jugoslaviji, kar je pričakovati tudi v naslednjem letu.

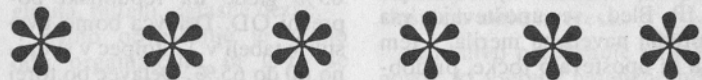
Sorazmerno dobri rezultati gospodarjenja v letošnjem letu v vseh temeljnih organizacijah so rezultat naporov in prizadevanj vseh članov kolektiva. Kot delovna organizacija, ki ustvari več kot desetino družbenega proizvoda v občini in četrtno izvoza, si moramo kot nosilci razvoja predelave lesa v občini, s planom za prihodnje leto postaviti cilje, ki nam bodo zagotavljali uresničevanje ekonomske stabilizacije naše družbe, med katerimi je posebej poudariti povečanje izvoza in povečanje produktivnosti dela.

Da bomo dosegli te cilje, bomo morali nenehno skrbeti za surovine, ki se bodo morale kvalitetno izboljšati, proizvesti več kvalitetnejših izdelkov z manjšimi zastoji in izostanki in te izdelke prodati na tradicionalna in nova tržišča.

Vemo, da naloge v prihodnjem letu ne bodo lahke, posebno še ob porajajoči krizi tudi na domačem tržišču, vendar z umnim gospodarjenjem in še večjo delovno zavzetostjo lahko ustvarimo novo vrednost, ki nam bo omogočala ustrezno osebno in skupno porabo in naš nadaljnji razvoj.

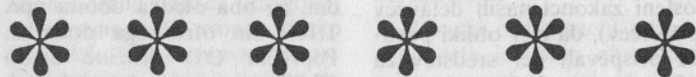
Želim, da bi bilo tudi naslednje leto prav tako uspešno ter da bi ga zdravo, srečno in v miru preživeli.

France Bajt

Zdravih, uspešnih in srečnih dni v novem letu vsem želi

uredniški odbor

Novosti na področju stanovanjskih vprašanj

Pred nedavnim so samoupravni organi delovne organizacije in temeljnih organizacij v njeni sestavi dali v javno obravnavo dva pomembna in med seboj tesno povezana samoupravna splošna akta, in sicer:

- samoupravni sporazum o skupnih osnovah za urejanje stanovanjskih vprašanj v DO LIP Bled ter
- pravilnik o urejanju stanovanjskih vprašanj v posamezni TO oz. DSSS.

Oba samoupravna akta sta prinesla precej novosti pa tudi sprememb od obstoječega sistema urejanja stanovanjskih razmer v naši delovni organizaciji, zato je najbolje, da si te na kratko ogledamo.

Pravilniki so usklajeni s samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah za urejanje stanovanjskih vprašanj, s tem da je sporazum obsežnejši, saj so v njem navedena tudi določila o združevanju sredstev, točkovna lestvica za pridobitev stanovanj ter točkovna lestvica za pridobitev posojila za gradnjo oz. adaptacijo stanovanj in stanovanjskih hiš, česar v pravilnikih ni.

Samoupravni sporazum o skupnih osnovah za urejanje stanovanjskih vprašanj v DO vsebuje naslednja poglavja:

(Nadaljevanje na 2. strani)

Novosti na področju stanovanjskih vprašanj

(Nadaljevanje s 1. strani)

- 1) Splošne določbe
- 2) Združevanje sredstev
- 3) Planiranje in programiranje stanovanjske izgradnje
- 4) Sredstva za stanovanjske potrebe
- 5) Osnovni pogoji in merila za dodeljevanje stanovanj
- 6) Soudeležba za pridobitev stanovanjske pravice
- 7) Dodelitev stanovanja
- 8) Odpoved stanovanjske pogodbe
- 9) Dodeljevanje stanovanjskih posojil
- 10) Varstvo pravic
- 11) Prehodne in končne določbe

Merila za dodeljevanje stanovanj so v novem samoupravnem aktu obdelana v 17. členu, v naslednjem, 18. členu pa so ta merila kvantitativno (točkovno) vrednotena.

Med merili so upoštevane:

- 1) stanovanjske razmere
 - prosilci brez stanovanj
 - prosilci z nezadovoljivim stanovanjem
 - prosilci za zamenjavo stanovanj
- 2) socialne razmere
 - število družinskih članov, sestav družine glede na število, starost in spol otrok
- 3) zdravstveno stanje družine, ki se izraža v negativnih vplivih stanovanjskih razmer na zdravstveno stanje članov družine (težja invalidnost, poklicne bolezni)
- 4) delovna doba
- 5) udeležba v NOV in internacija
- 6) višina finančne udeležbe druge DO.

Pri vrednotenju prosilcev, ko oba zakonca združujeta delo pri LIP Bled, se upoštevajo vsa spredaj navedena merila, s tem da se upoštevajo točke, pridobljene iz naslova delovne dobe in udeležbe v NOV oz. internacije od obeh zakoncev.

Že nekaj časa poskušamo doseči sporazum z delovnimi organizacijami, v katerih so zaposleni zakonci naših delavcev (prosilcev), da bi v obliki posojila prispevali del sredstev za nakup stanovanja za to družino.

Uspehi so različni. Prav zato smo želeli zainteresirati prosilce oz. njihove zakonce, da bi tudi sami skušali pridobiti omenjeno posojilo in bi si na ta način povečali število točk in se povzpeli na prednostni listi prosilcev. Število pridobljenih točk je odvisno od odstotka finančne udeležbe. Za vsak odstotek finančne udeležbe k vrednosti stanovanja bo prosilec pridobil dve dodatni točki, kar pomeni, da bo pri 50-odstotni udeležbi zakončeve delovne organizacije prosilec pridobil 100 dodatnih točk.

Zakon o stanovanjskem gospodarstvu je določil stanovanjske standarde za velikost stanovanjske površine, kar smo tudi mi vnesli v sedanji samoupravni splošni akt. Za samsko osebo pripada do 32 kv. m stanovanjske površine, za dve osebi do 45 kv. m, za tri osebe do 58 kv. metrov, za štiri do 70 kv. m, za vsakega nadaljnega družinskega člana pa se pripadajoča stanovanjska površina lahko poveča za do 15 kv. metrov.

Zakon o stanovanjskem gospodarstvu je uvedel zakonska določila glede soudeležbe,

katere smo v nespremenjeni obliki prenesli v naš splošni akt.

Višina soudeležbe bo odvisna od skupnega povprečnega mesečnega osebnega dohodka na družinskega člana, izraženega v odstotku na povprečni osebni dohodek v SRS v preteklem letu, od tega ali gre za samskega delavca ali za družino ter od nabavne vrednosti stanovanja. Lestvica, po kateri bomo plačevali soudeležbo, je navedena v 32. členu, ker pa je morda malo težje razumljiva, je najbolje, da jo razložimo na primerih:

Lanskoletni republiški povprečni OD je znašal 8.767,00 dinarjev:

I. Delavec je sam, njegov povprečni mesečni OD je znašal 12.000,00 din. Delavčev osebni dohodek predstavlja 136,8% republiškega povprečnega OD. Delavca je v lestvici soudeležbe treba uvrstiti v tabeli v 2. stolpec v skupino nad 115%, kar pomeni, da bo moral plačati 20% soudeležbo od vrednosti stanovanja.

II. Delavec je samski. Njegov povprečni OD je znašal 7.500 din, kar predstavlja 86% republiškega povprečnega OD. Delavca bomo uvrstili v tabeli v 2. stolpec, v skupino nad 85 do 90%, kar pomeni, da bo delavec plačal 11% soudeležbo od vrednosti stanovanja.

III. Delavec preživlja tričlansko družino, za otroka prejema otroški dodatek v znesku 440,00 din, delavčev osebni dohodek znaša 16.000,00 din. Povprečni mesečni osebni dohodek na družinskega člana je torej 5.480 din, kar predstavlja 63% glede na republiški povprečni OD. Delavca bomo uvrstili v tabeli v 1. stolpec v skupino 60 do 65%. Delavec bo torej plačal 9% soudeležbo od vrednosti stanovanja.

IV. Je štiričlanska družina. Možev mesečni povprečni OD znaša 7.500 din, ženin pa 9.200 din, za oba otroka dobila npr. 1.100 din otroškega dodatka. Povprečni OD družine znaša 17.800 din, povprečni dohodek na člana družine pa 4.450 din, kar predstavlja 50,7% republiškega povprečnega mesečnega OD. Delavca bomo uvrstili v tabeli v 1. stolpec v skupino od 50 do 55%, kar pomeni, da bo moral plačati 7% soudeležbo od vrednosti stanovanja.

V. Mati samohranilka ima 8.600 din povprečnega mesečnega OD. Povprečni OD na člana družine znaša torej 4.300 din, kar pomeni 49% republiškega mesečnega povprečnega OD. Delavko bomo razvrstili v tabeli v 1. stolpec v skupino od 45 do 50%, kar pomeni, da bo delavka plačala 6% soudeležbo od vrednosti stanovanja.

Delavci bodo vplačali sredstva lastne soudeležbe v sklad skupne porabe DO. DO pa bo delavcu soudeležbo vrnila po preteku 10 let v enkratnem znesku in s 3% obrestmi.

Merila vrednotenja kriterijev za pridobitev stanovanjskega posojila se nekoliko razlikujejo od kriterijev za pridobitev stanovanj, so pa naslednja:

- stanovanjske razmere
- namensko varčevanje za nakup stanovanja oz. gradnjo hiše

— zdravstveno stanje družine

— čas čakanja na dodelitev posojila

— sprostitve stanovanja DO

— delovna doba

V skladu z novimi samoupravnimi akti bo delovna organizacija najkasneje do 20. 3. vsako leto javno razpisala v Glasilu LIP Bled stanovanjsko posojilo za reševanje stanovanjskih vprašanj v zasebni lasti, v čemer je razlika od obstoječih predpisov, saj je bil doslej postopek za pridobitev posojila enak postopku za dodelitev stanovanja.

S tem smo nanizali le nekatere najpomembnejše spremembe, ki jih prinašata nova samoupravna akta o urejanju stanovanjskih razmer. Oba samoupravna splošna akta bomo sprejemali na referendumu v mesecu januarju 1982.

Jelka

Analiza devetmesečnega gospodarjenja v radovljiški občini

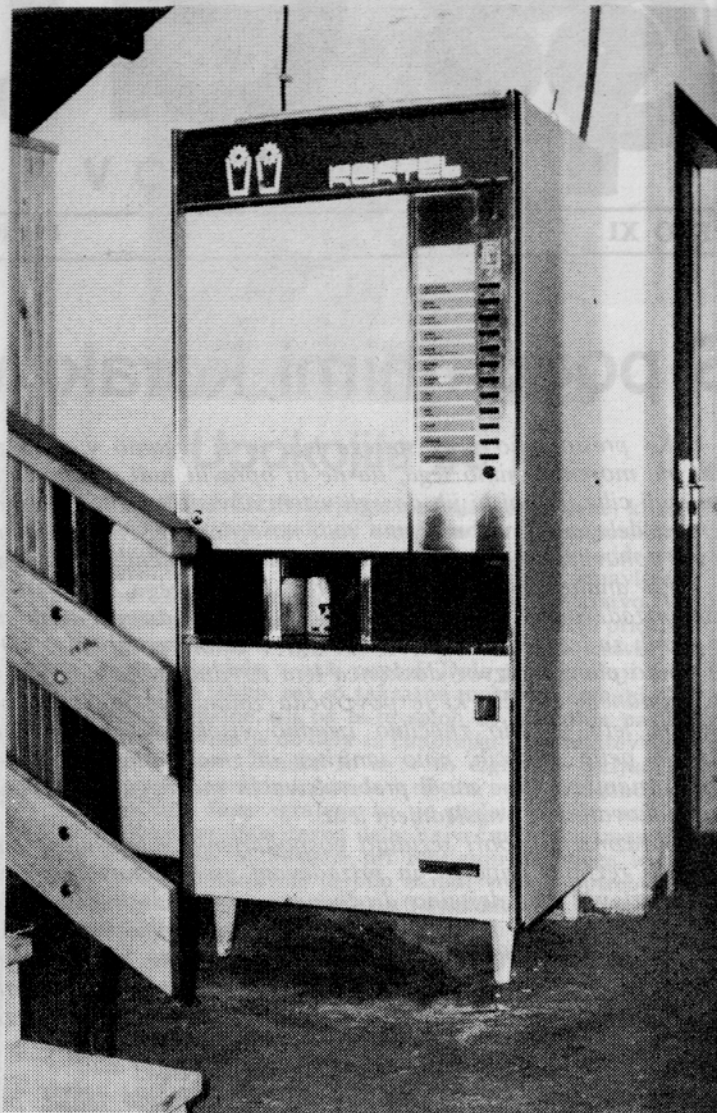
Po podatkih analitične službe so bili devetmesečni izidi gospodarjenja v radovljiški občini nekoliko slabši kot v polletju 1981. Značilno za letošnje poslovanje je slaba oskrbljenost proizvajalcev z domačimi in tujimi surovinami ter reprodukcijskimi materiali. Od januarja do konca septembra je imelo radovljiško gospodarstvo nekaj nad 9,4 milijarde din celotnega prihodka, ali 36% več kot v enakem obdobju lani. S tem pa je presežen tudi planirani prihodek v letu 1981 za pet odstotkov.

Na tuje tržišče so delovne organizacije radovljiške občine v devetih mesecih izvozile svoje izdelke v vrednosti nad 41 milijonov dolarjev, uvozile pa surovine in repromateriale v vrednosti nad 16,6 milijonov dinarjev. Izvoz so v občini povečali za 12, uvoz pa zmanjšali za 13%. Spričo tega ima občina že vsa leta aktivno izvozno — uvozno bilanco, saj presega njen izvoz kar z 147% večjim izvozom.

Navzlic ugodnim gibanjem pa imamo v občini tudi OZD, ki so ustvarile v devetih mesecih kar nekaj nad 23 milijonov din izgube. To je za več kot devetkrat nad lanskoletnimi izgubami. Največjo izgubo v višini nad 11 milijonov din so imeli v letos obnovljenem Kompasovem hotelu Stane Žagar v Bohinju, sledi TOZD Sidrne verige v DO Veriga Lesce z 9,3 milijona din izgube, nato Alpetourovi hoteli Pokljuka z 2,285 milijona din in Mladinski dom v Bohinju z 298 tisoč din izgube.

Tudi v radovljiški občini moramo ugotavljati padec oz. zniževanje vrednosti realnih osebnih dohodkov. V devetih mesecih letos so bili realni osebni dohodki nižji od lanskih za 8,7%, v prvem polletju letos pa celo za 11%. V gospodarstvu znaša mesečno povprečje osebnih dohodkov 10.434 din, v negospodarstvu pa 11.387 din, kar je pod regijskim in republiškim povprečjem. Zanimiv je tudi podatek, da se je v devetih mesecih letos zmanjšalo število zaposlenih v primerjavi z letom 1981 za en odstotek.

Nov avtomat za tople in mrzle pijače

Glede na to da je bil star avtomat za napitke popolnoma dotrajan, smo se v TO Tomaž Godec odločili za nabavo novega. Ni potrebno posebej poudarjati, koliko napitki pomenijo za zaposlene, ki delajo v težjih pogojih, naj bo to na delovnem mestu in pa v različnih letnih časih, ko je človek potreben skodelice toplega ali mrzlega kakava, kave, čaja, limonade, mleka ali malinoveca. To človeka okrepi in mu s tem da nove moči za nadaljnje delo. Ni bil drag zaradi navedenega, drag pa je za tiste, ki hočejo iz njega izvabiti z vsemi mogočimi in nemogočimi pripomočki za »2 din« napitke. Mislimo, da to ni prav in da se moramo zavedati, da pokvarjen avtomat ne more nikomur služiti.

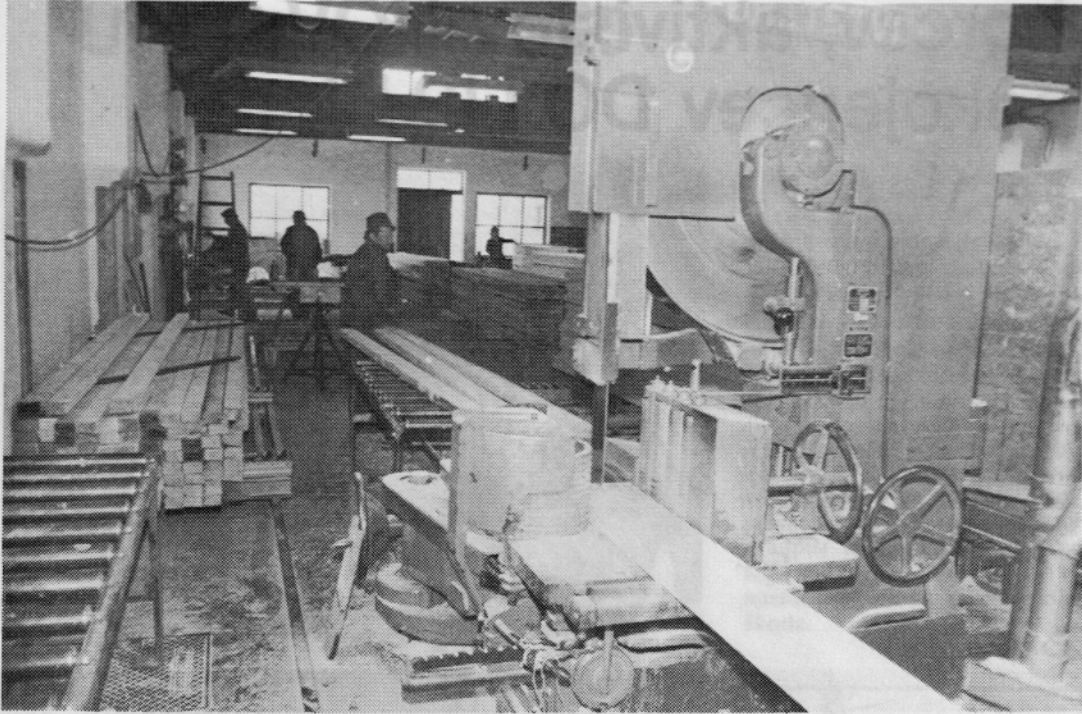
Kronika starega leta

V prvem mes'cu novo desetletje smo začeli, katalog del in nalog vsi sprejeli. Zavzeto in marljivo zagnali se v živo: v izvoz. Stabilizacija se nadaljuje; naj nam bo boljše in ne še huj!

Usmerjeno tudi v lesni industriji je izobraževanje: novo sprejeti je program: naj dober bo kader iz šol k nam poslan! V aprilu so povsod prebivalce šteli, nove osebne številke vsi smo prejeli. Prvo tromesečje je pokazalo, da podjetje je naše kar lepo poslovalo.

V maju načrtovali smo dopustniške plane, so za dom in prikol'ce prijavnice oddane. 100.000 vratnih kril v Nemčijo je zares pomemben rezultat: po dopustih spočiti smo pospešili proizvodnjo vrat! Investicijo ugodno je bilo potrebno iskati, od gradnje v Mojstrani se nam obetajo prav dobri rezultati. Potovali smo po širši in ožji domovini: v Ohridu, Visu, Beogradu in po Logarski dolini. Prijateljstvo se utrdilo je z lepimi spomini. Kot na TV je v navadi, na koncu za šport nam povedo radi. Tudi letos smo smučali in kegljali, veselo sankali in še streljali, na dobrih mestih smo pristali. Da bi bili drugo leto praktični; v delu najbolj elastični. Na vseh področjih bodimo varčni in preračunljivi, seveda pa zdravi najbolj, kronike enainosemdesetega leta naj bode dovolj!

Vesna

Urejenost delovnega mesta je pogoj za lažje delo, za izdelavo večjih količin

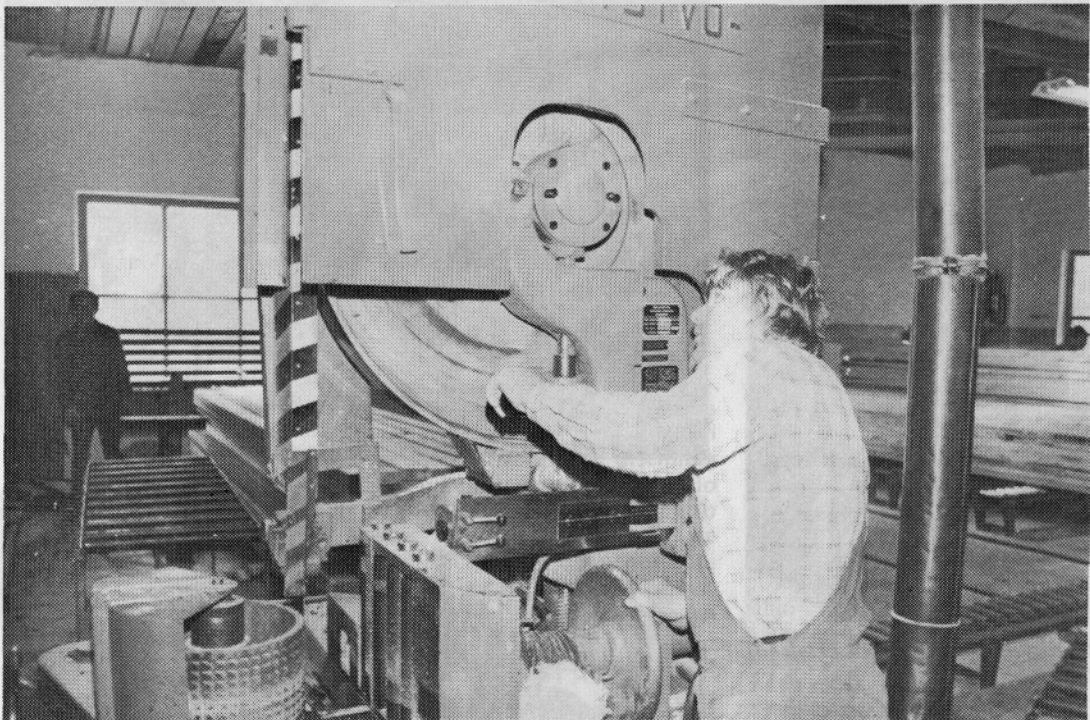
TOZD REČICA

Paranje in cepljenje žaganega lesa iz mnogokratnikov je potrebno za izdelavo elementov za nadaljnjo obdelavo ali prodajo.

Te bi v pretežni meri lahko izdelali že v žagalnici, vendar je tam pot žaginega lista tri in pol milimetra široka, pot tračne žage pa le dva milimetra. Prihranek je torej očiten. Poleg tega pa bi bile kapacitete v žagalnici z žaganjem drobnih sortimentov znatno nižje.

Žaganje lesa na tračni žagi je vsekakor perspektivno. Le-to bo treba posodobiti, izbrati pravilne stroje, pravilne mnogokratnike in izboljšati tehnološke procese.

Tand

Dobra priprava stroja je pogoj za lažje, boljše delo, izdelki bodo kvalitetnejši

Le delo rodi boljše uspehe

V mesecu novembru je bila seja aktiva ZK temeljne organizacije Rečica. Na seji smo med drugim obravnavali vprašanje discipline zaposlenih, katerih določeni prekrški vplivajo na slabe medsebojne odnose in nepravilne odnose do dela.

V proizvodnji niso bile izpolnjene vse naloge, posebno ne v izvozu, ki ni bil dosežen v predvidenih količinah. Roki investicijske gradnje so prekoračeni, ker projekti niso bili pravočasno izdelani.

Rezultati poslovanja v TO kažejo na dobro poslovanje, vendar nas to ne sme uspraviti, temveč je treba intenzivno iskati nadomestne izdelke za slučaj zastoj prodaje izdelkov, ki jih izdelujemo. Več pozornosti bo treba vložiti v izobraževanje za-

poslenih, saj jih večje število nima primerne usposobljenosti.

Aktiv je ugotovil, da odnosi med delavci iz proizvodnje in vodstvenimi delavci ter administracijo niso najboljši. To stanje je vsekakor treba izboljšati.

V zadnjem obdobju je aktivnost OO ZK v TO upadla, v splošnem pa je bilo tudi manj problemov. Več dela pa bo v bodoče, saj bo treba izdelati plan varčevanja z materialom in energijo in le-tega vključiti v srednjeročnih načrtih. Za uresničitev stabilizacijskih nalog bo potrebna še boljša povezanost s sindikatom, samoupravnimi organi, mladinsko organizacijo in sodelovanje z organi narodne zaščite.

Na seji je bilo izvoljeno novo vodstvo osnovne organizacije

ZK TO Rečica. Sekretar bo Franc Svetina, člana sekretariata pa Marjan Knaflič in Jože Mulej; za občinskega delegata je bil določen Ivan Mrak.

Predlagan je bil okvirni plan dela, ki med drugim narekuje večje in temeljitejše spremljanje dela delegatov, ugotavljanje vzrokov slabih odnosov med zaposlenimi, večjo pozornost proizvodni in prodajni politiki, analiziranje možnosti sprejema novih članov v ZK, večjo povezavo in sodelovanje med družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi.

Na osnovi teh ugotovitev bo sekretariat sprejel še posebne zaključke, ki bodo vodilo za delo ZK v TO Rečica za naslednje obdobje.

Tand

Sklepi samoupravnih organov

Odbor SDK DO (11. 11. 1981)

1. Obravnaval je 9-mesečni obračun in ugotovil, da je doseženi rezultat ugoden. Delitev je bila opravljena v skladu z letnim planom in našimi samoupravnimi akti.

2. Pregledal je predlog smernic za plan 1982, na katerega ni imel pripomb.

Odbor SDK DSSS (6. 11. 1981)

1. Obravnaval je periodični obračun in ugotovil, da je rezultat poslovanja prvih devetih mesecev za DO pozitiven, delitev dohodka v skladu s planom in zakonom, dejanski stroški pa v okviru plana. Pri stroških DSSS izstopajo stroški SOZD, zato je predlagal, naj se plan stroškov SOZD za leto 1982 da v javno obravnavo.

Do naslednje seje odbora naj finančni sektor pripravi podatke, kateri stroški SOZD so vplivali na to povečanje ter obračun stroškov v letošnjem letu.

Svet za finančne zadeve (16. 11. 1981)

1. Pregledal je poročilo o odkupu menic od 15. 6. do 30. 10. 1981 in ga potrdil.

2. Pregledal je poročilo o likvidnostnih kreditih med TO v času od 15. 6. do 30. 10. 1981 in ga potrdil.

3. Na osnovi sklenjene pogodbe o prodaji pohištva z Dalmo Split v višini 2.000.000 din je odobril blagovni kredit za potrošniško kreditiranje v višini 80% prodaje po 12% obrestni meri in zavarovanje z avaliranimi menicami.

4. Po obravnavi o obrestni meri za eskontiranje menic je sprejel sklep, da za poslovanje med TO še velja 8% obrestna mera, za druge pa 12% obrestna mera; obresti pa naj se prilagajajo bančnim pogojem.

Obveščanje v delovnih kolektivih

V organizacijah združenega dela poznamo razne oblike in sredstva za obveščanje delavcev. Prevladuje še vedno ustno obveščanje, razvijajo pa se tudi razne pisne oblike: tovarniška glasila, bilteni, oglasne deske.

Ustno obveščanje je vedno bolj organizirano in le-to se v zelo dobrih oblikah kaže na zborih delovnih ljudi, sestankih sindikata ali drugih družbenopolitičnih organizacij. Ustno obveščanje je zelo pomembna in nujna oblika obveščanja in zajema razna stališča. Razgovor je informacijski proces. Kako člani neke samoupravne delovne skupine sodelujejo v njem, pa je odvisno od samoupravnih odnosov v organizaciji združenega dela. Ustno obveščanje med delavci daje bogato izbiro za dopolnjevanje in uresničevanje predlogov v najrazličnejših področjih iz življenja in dela kolektiva.

Ustno obveščanje mora temeljiti na jasnih, kratkih in ra-

zumljivih izrazih, za uresničevanje le-tega je potrebna dobra in kvalitetna priprava.

Pri vsakdanjem delu večkrat opazujemo, da so pogovori nerazumljivi in vzbujajo pri poslušalcih malo interesa.

Zanimivo predavanje ali razgovor, ki vsebuje natančne primerjave iz vsakdanjega dela in življenja pritegne marsikoga. Prednost ustnega obveščanja je tudi v tem, da se marsikdo lažje pogovori s človekom kakor nekaj napiše.

V vsaki organizaciji združenega dela je ustno obveščanje zelo pomembno, saj se samoupravna dejavnost krepi, odnosi v delovnih kolektivih so zdravi, problemi se rešujejo hitreje in učinkoviteje. Kadar govorimo o ustnem obveščanju, seveda ne mislimo na klepetanje in pogovore med ljudmi, ustno obveščanje je organizirana oblika informiranja.

Vesna

Program proslav v radovljiški občini za 1982. leto

Koordinacijski odbor za proslave pri predsedstvu občinske konference SZDL Radovljica je v novembru izobilkoval osnutek programa proslav in prireditev občinskega pomena za 1982. leto. Zaradi dosledno izvajanih smernic stabilizacije in splošnega varčevanja ne bo večjih in finančno zahtevnejših proslav, pač pa le tiste, ki so tradicionalne. Teh je devet; Dan OF, 1. maj, štafeta mladosti, občinski praznik, spominska svečanost na Lipniški planini, dan mrtvih, Dan republike, spominska svečanost Zmaga mrtvega bataljona na Pokljuki in Dan JLA. S programom so določeni kraji, nosilci in izvajalci teh proslav. Sklep o potrditvi programa bo sprejelo predsedstvo OK SZDL na decembrski seji.

Prijetno srečanje borcev, aktivistov NOV, internirancev in upokojencev DO LIP Bled

Golčev Tone s svojo pesmijo

V zahvalo sodelavcem, ki so v najtežjih dneh s pridnim delom ustvarili materialno osnovo za nadaljnje delo, je bilo v soboto, 21. 11. 1981 v Bohinju vsakoletno srečanje borcev, aktivistov NOV, internirancev in upokojencev LIP Bled.

V lepem in toplen vremenu so se v napovedani uri zbrali naši gostje pred hotelom Stane Žagar. Pristrčni pozdravi in stiski rok so izžarevali iskrenost in prijateljstvo, skovano v boju, izgnanstvu in ob delu. Bežen pogled na te srečne obraze ti da misliti, da sreča ni pogojena s tem, kar dobiš, temveč kaj narediš. Počasi se je skupina 160 udeležencev pomikala v srednji prostor hotela, kjer jih je pozdravil z ubranim petjem Komorni moški zbor KUD Stane Žagar iz Kroke. V prvem delu koncerta so pevci pod vodstvom Egija Gašperšiča zapeli več narodnih pesmi. Izredno kvaliteten nastop pevec iz Kroke je dvignil veselo razpoloženje med udeleženci. Po uvodnem petju je udeležence pozdravil v imenu DO LIP Bled in v imenu samoupravnih organov predsednik delavskega sveta DO Janez Cundrič. Njegove besede so izžarevale zahvalo in ponos na generacijo, ki je v novih življenjskih in družbenoekonomskih pogojih gradila naše podjetje. »Delavci LIP Bled izrekamo priznanje in čutimo dolžnost, zato naj bo to srečanje hvaležnost za vaše delo. Ponosni smo na vas in ko nadaljujemo vaše delo, čutimo dolžnost do preteklosti, do sebe in družbe, v kateri živimo.«

V imenu Občinske zveze borcev NOV in Skupščine občine Radovljica je navzoče pozdravil Slavko Staroverski. Zahvalil se je delovnemu kolektivu LIP Bled za izredno pozornost, ki jo izkazuje svojim borcem, aktivistom NOV, internirancem in upokojencem. V strnjenih besedah je nanizal uspehe LIP Bled, ki jih je dosegel v obdobju po osvoboditvi. »Danes je delovna organizacija med najbolj uspešnimi podjetji v občini. Vaša proizvodnja je usmerjena tudi v izvoz in s tem mnogo prispeva k stabilizaciji našega gospodarstva.« Vsem udeležencem je zaželel, da naj to srečanje potrdi vezi in lepe

spomine na minulo delo z željo, da bi se srečali tudi v prihodnjih letih. Pristrčni nagovor in iskrene želje tov. Staroverskega so navzoči pozdravili z veselimi odobravanjem.

V nadaljevanju kulturnega programa so pevci zapeli več pesmi iz naše revolucionarne preteklosti, za kar so bili pristrčno nagrajeni. Na kraju svojega uspelega nastopa so na čast najstarejši upokojenki Frančiška Šuligoj zapeli prelepo narodno pesem »Kje je moj mili dom«. Prenekateremu

udeležencu so se ob tej pesmi orosile oči.

V nadaljevanju srečanja je za veselo razpoloženje skrbel ansambel »Jevšek« iz Kranja.

Medtem ko so nekateri udeleženci prijetno kramljali in obujali spomine na vesela in srečna leta ustvarjalnega dela, so se ostali pridno vrteli ob veselih zvokih valčkov in polk. Kar prehitro je bežal čas in ura slovesa se je naglo bližala. Še in še bi kramljali in se veselili, če jih čas ne bi priganjal. **G. F.**

Udeležence je v imenu DO LIP in imenu samoupravnih organov pozdravil predsednik DS DO Janez Cundrič

Navzočim je par besed spregovoril Slavko Staroverski, predsednik Zdrženja borcev NOV občine Radovljica

Zvesti udeleženci vsakoletnih srečanj Frančiška Šuligoj (96 let) in Marjeta Godec (72 let)

Slikarska razstava

V počastitev 29. novembra, Praznika republike so od 23. 11. do 30. 11. letos v prostorih DSS razstavljali slikarji LI-KOR skupine iz občine Radovljica.

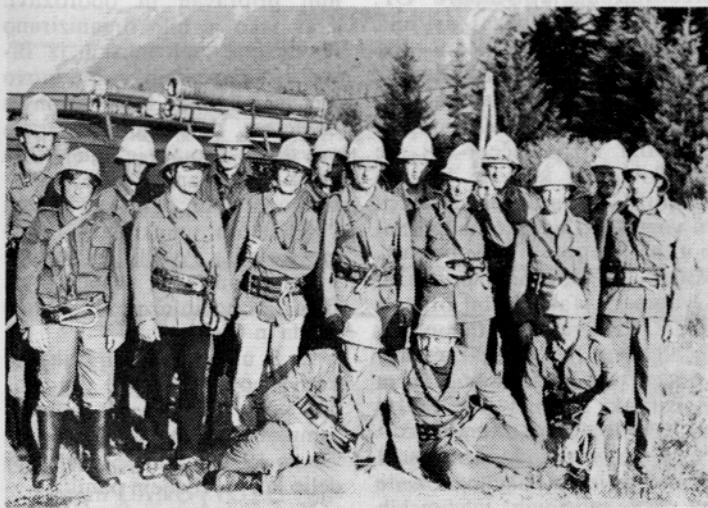
Na hodniku pred prostori prodajnega sektorja si je bilo mogoče ogledati okoli 20 slikarskih del na platnu. Največ je bilo pokrajinskih motivov, tihožitja in portretov. Slikarji predstavljajo naše gorenjske

kraje v različnih vremenskih in letnih obdobjih.

Likovno ustvarjanje je tista veja v umetnosti, ki pritegne vsakega človeka, ki ceni lepoto. Amaterska dejavnost je ustvarjalnost, ki izhaja iz človeških potreb, da upodablja svoje okolje in odkriva v njem naravne dragocenosti. Razstava je dosegla svoj namen: umetniška dela je približala delovnim ljudem.

Vesna

Uspešno delo IGD Mojstrana

Skupna vaja IGD TOZD Mojstrana in GD Dovje – Mojstrana

Industrijsko gasilsko društvo Mojstrana je že od samega obstoja zelo aktivno. Po ustanovnem občnem zboru, ki je bil meseca aprila letos, so takoj pričeli obiskovati tečaj za izprašane gasilce. Od desetih članov jih je osem uspešno opravilo izpit.

Takoj so izdelali program in pričeli z delom. Uredili so prostor za orodišče ter pričeli s praktičnimi vajami. Ker še niso imeli izkušenj, so se priključili h Gasilskemu društvu Mojstrana. Eden od vzrokov je bil tudi ta, ker še nimajo svoje motorne brizgalne in dejansko sami ne morejo imeti praktičnih vaj. Vzporedno pa si nabirajo izkušnje ter rutino pri praktičnem usposabljanju.

Občinska gasilska zveza Jesenice je med tem časom organizirala občinsko tekmovanje za vsa gasilska društva. Tekmovanja se je udeležilo tudi Industrijsko gasilsko društvo Mojstrana. Glede na to, da so bili še brez večjih izkušenj, so dosegli solidno uvrstitev. Izmed devetih ekip so zasedli šesto mesto. Vsekakor je to spodbuda za nadaljnje delo.

Pohvaliti je treba tudi to, da je udeležba pri praktičnih vajah vedno zadovoljiva ter disciplina na takem nivoju, da je delo uspešno. V zadnjem času pa so uredili tudi bazen za vodo. Že obstoječi bazen je v neposredni bližini objektov, kjer je izvir. Z ozirom na to da je bil bazen

majhen ga je bilo treba povečati tako, da je količina vode večja v bazenu. Okrog bazena so uredili tudi okolico, da je možen dostop z gasilskim avtom. Količina vode je sedaj taka, da je možno egalizirati požar brez uporabe hidrantov, ki so tudi v samem obratu. Ob tednu požarne varnosti pa so obnovili požarnovarnostne napise ter hidrantne omarice. Poklicna gasilska enota Železarne Jesenice pa je prikazala film »Kje in kdaj pride do požara«.

Res je škoda, da pa ob tej delovni vni gasilci v TO Mojstrana nimajo še motorne brizgalne. Mnenja sem, da uvozni predpisi ne bi smeli biti tako togi, kajti prav zaradi tega lahko nastane ogromna gospodarska škoda.

N O Č

Sindikati o prehrani delavcev med delom na Bledu

Po programu dela in aktivnosti sindikatov v pripravah na III. konferenco Zveze sindikatov Slovenije je bilo 2. decembra v sejni dvorani krajevne skupnosti Bled posvetovanje s tematsko razpravo o možnosti skupnega organiziranja prehrane delavcev med delom na območju Bleda. Vabljeni so bili odgovorni delavci iz OZD in TOZD, ki imajo na skrbi prehrano in predsedniki osnovnih sindikalnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij iz vseh TOZD in OZD na območju Bleda.

Po izsledkih sindikalne delovne skupine, ki je raziskovala problem prehrane na Bledu je stanje vse prej kot zadovoljli-

vo. Na območju Bleda je zaposleno okoli 3000 delavcev, od katerih ima zagotovljeno toplo prehrano, komaj okoli 2000 ali 67% vseh zaposlenih delavcev. Ostalih tisoč delavcev porabijo prehranske bone za malice v gostiščih bližnjih bifejev trgovskih delovnih organizacij, večina pa se hrani s skromnimi sendviči ali malicami, ki jih prinesejo s seboj.

V razpravi so sprejeli več pomembnih izhodišč za skupno organiziranje prehrane med delom. Predviden je podpis samoupravnega sporazuma in izvolitev skupnega odbora podpisnikov ter sprejetje posebne pravnika za izvajanje prehrane za vse delavce na Bledu.

Alkoholizem in delovna organizacija

Raziskave v različnih delovnih organizacijah v Jugoslaviji kažejo, da je 10% do 25% delavcev alkoholikov. Sprašujemo se, zakaj. Delno lahko odgovorimo.

Že ob sprejemanju v delovno razmerje nismo dovolj pozorni in zaposlimo alkoholike. Marsikje še obstaja prevelika strpnost do popivanja na delovnem mestu in do motečega alkoholikovega vedenja. Spomnimo se praznovanj rojstnih dnevo, praznikov, sklepanja kupcij, »malice« v bližnji gostilni in steklenic, ki jih naskrivaj prinesemo s seboj. Še vedno marsikdo misli, da je alkohol koristen pri težkem fizičnem delu, ker daje moč ali v mrazu, ker pogreje. V resnici že manjše količine alkohola zmanjšujejo mišično moč in upočasnijo reflekse — (0,5% alkohola v krvi za 16%). Razgredo telo pa kot peč oddaja toploto in se ohlaja.

Od alkohola odvisni delavci pošiljajo mlajše po pijačo, jih silijo z njo in jih s tem utirjajo na svojo pot. »Plave« lahko še vedno pokrivamo z dopustom. S tem alkoholiku ne pomagamo. Njegova odločitev za zdravljenje se odloži v prihodnost. Odnosi v družini se krhajo, telesne, duševne težave rastejo.

Koliko delovnih organizacij je ocenilo gospodarsko škodo, ki jo prinaša alkoholizem?

Poglejmo, kje lahko iščemo negativne posledice:

1. Delovna storilnost je nižja:

— zaradi vinjenosti
— zaradi telesne oslabelosti
— osebnostne spremenjenosti: Alkoholik pogosto zamuja službo, za delo ni zainteresiran, prej odhaja domov. Večkrat je razdražljiv. S svojim vedenjem prinaša napetost, kar vodi do preprirov in nezdravih medsebojnih odnosov.

2. Odsotnost z dela:

Poleg slabo opravljenega dela je odsotnost druga posledica alkoholizma. Študije kažejo, da alkoholiki 2,5 krat več izostajajo kot nealkoholiki.

3. Telesne in duševne bolezni:

Vsi organi obolijo, posebno jetra, živčevje in srce. Lahko nastopijo duševne bolezni, kot so alkoholni bledež, patološka

ljubosumnost, božjast, alkoholna bejavost. Alkohol zmanjšuje odpornost organizma, zato se vsaka bolezen in rana težje in dalj časa zdravi. Alkoholizem tako za 15—20 let skrajša življenjsko dobo in vodi v primarno invalidnost.

4. Nesreče pri delu:

Po statističnih podatkih je bilo v Sloveniji leta 1979 255 nesreč s smrtnim izidom oziroma s hujšo telesno poškodbo. V 76 primerih je bil vzrok alkohol. Alkoholiki s tem ogrožajo tudi sodelavce in povzročajo materialno škodo.

Tudi zaradi prometnih nesreč postanejo za delo nesposobni v najbolj produktivnem obdobju (sekundarna invalidnost).

Naštete posledice zgovorno kažejo, da je alkoholizem problem vse delovne organizacije: delovne enote, samoupravnih organov, sindikata, družbenopolitičnih organizacij, vodstvenih delavcev. Zdravstvene in socialne službe pa so na razpolago za strokovno pomoč.

Občinski koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu je predlagal, da bi v vsaki DO pri sindikatu organizirali odsek, ki bi redno proučeval in reševal probleme alkoholizma in se po delegatu povezoval z občinskim K. O.

Kaj vse lahko naredi delovna organizacija pri zdravljenju svojih alkoholikov in pri preprečevanju alkoholizma?

Naj naštejemo samo nekaj smernic!

Noben alkoholik se ne odloči prostovoljno za zdravljenje. Potreben je zunanji pritisk. To lahko doseže delovna organizacija, če zaradi kršitev delovnih obveznosti izreče ukrep prenehanja del. razmerja. Ob tem mu mora ponuditi možnost zdravljenja in svojo pomoč. Sodobno zdravljenje vključuje poleg svojcev in socialnih delavcev tudi sodelavce. Le-ti najbolj vedo, v čem se mora delavec spremeniti. Hkrati se seznanjajo, kakšna bolezen je alkoholizem. Zdravljenje pomeni dolgotrajno prevzgojo. Abstinenca je samo pogoj za osebnostno, družinsko, poklicno in družbeno-politično rehabilitacijo.

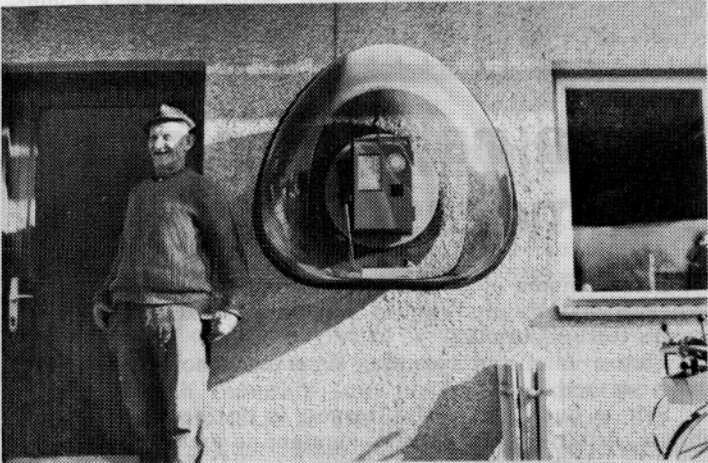
Ko se bolnik vrne v delovno sredino, mu lahko z razumevanjem pomagamo. Ne ponujamo mu alkohola, ker ga že kozarček vrne v isto odvisnost! Iz solidarnosti ob njem ne pijmo!

Delovna organizacija bi morala od njega zahtevati, da bi v poklicu dosegel tisto, kar je zaradi pitja zamudil. Omogočiti bi mu morala redno sodelovanje v KZA.

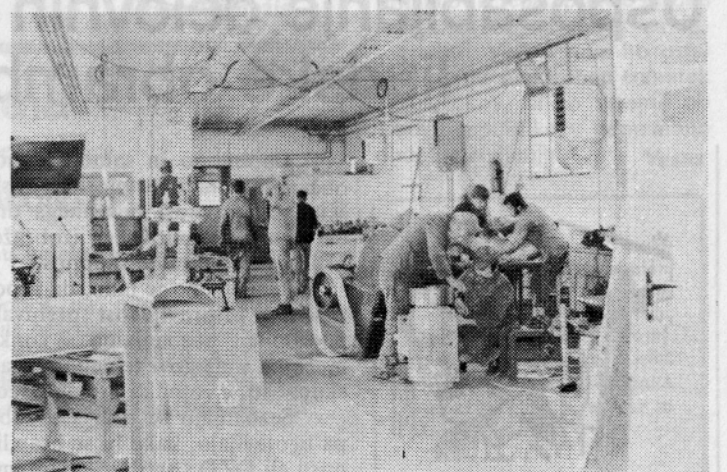
Z usmerjanjem alkoholikov na zdravljenje DO odstranjujejo jedro, okrog katerega se širi alkoholizem. Najboljša preventiva pa so red, disciplina in tovariški medsebojni odnosi.

**Psihiatrična bolnica Begunje na Gorenjskem
Oddelek za alkoholizem**

Javna telefonska govornica v TO

Na željo zaposlenih je bila nameščena javna telefonska govornica v TO Tomaž Godec. Nje se lahko poslužujejo zaposleni, ki v svojem kraju bivanja te možnosti nimajo in to predvsem tisti, ki so vezani na prevoz z avtobusom ali kako drugače. Mislimo, da je prav, da je nameščena, da nam služi za pogovore, ki so se prej morali opravljati, predvsem v nujnih primerih med delovnim časom izven TO.

Nova vzdrževalna delavnica v TO Tomaž Godec

Ob Dnevu JLA

Letos praznujemo 40-letnico ustanovitve jugoslovanske ljudske armade. Zato mora biti praznovanje ob tako pomembnem jubileju še bolj svečano in delovno.

Drugič bomo proslavljali Dan JLA brez tov. Tita, prvega vojaka našega partizanskega boja, ustvarjalca koncepcije splošne ljudske obrambe, trikratnega narodnega heroja in vrhovnega komandanta JLA.

Kot vojskovodja se je Tito ob začetku vojne znašel pred velikimi problemi, Jugoslavija je bila okupirana. Tito je pozval narode Jugoslavije na oborožen boj.

Partizanski odredi, ki so bili v začetnem obdobju vojne najprimernejši in edina možna oblika vojaške organizacije, so imeli namreč tudi določene slabe strani, ko je šlo za vodenje vojne v novih razmerah.

Po besedah tovariša Tita so bili le-ti bolj teritorialne enote, ki so v glavnem branile svoje ožje območje, svoje vasi in svoje domove, torej enote lokalnejšega značaja, zato pa nesposobne za večje manevre, za odhod s svojega ozemlja in za boj na drugih koncih dežele.

Tito je razmišljal o tem, da bi se lotili formiranja enot, ki bi imele regularno obliko, pa čeprav ob majhnem številu ljudi.

Kot operativna enota z nalogami strateškega značaja — kar se je kasneje izkazalo kot edino pravilna odločitev — je bila ustanovljena Prva proletarska brigada kot jedro nadaljnega ustvarjanja redne armade. Prva proletarska brigada je bila ustanovljena 21. decembra 1941 v bosanskem mestecu Rudo. Tistega dne je štela 1200 borcev in je bila prva partizanska velika močna enota, sposobna za velike akcije in premike. Dotedanji partizanski odredi so s tem začeli preraščati v začetke moderne vojske. Naslednjega dne, 22. decembra, je Prva proletarska brigada izvedla že svojo prvo akcijo, zato ta dan zdaj praznujemo kot največji vojaški praznik — Dan JLA.

Tudi v Sloveniji se je narodno osvobodilna borba hitro širila. Tako so 5. aprila 1942 v taboru na Kremenjku prebrali ukaz o oblikovanju Prve partizanske brigade na Slovenskem, ki je imela tri bataljone. Komandant je postal Franc Rozman — Stane, politični komisar, Dušan Kveder — Tomaž in namestnik

komandanta Peter Stante — Skala. Štela je nekaj več kot 300 borcev in je bila tretja brigada v Jugoslaviji, ustanovljena za 1. in 2. proletarsko brigado.

Dan JLA ni več le praznik operativne vojske — naše JLA, temveč praznik vseh oboroženih sil, vseh nas udeležencev v splošni ljudski obrambi, kot so teritorialne enote, civilne zaščite, pa tudi vseh drugih množičnih organizacij, ki s svojim delom skrbijo, da se med ljudmi krepi obrambni duh in ljubezen do domovine.

Naše oborožene sile so sestavni del ljudstva. Vselej so mu pripravljene pomagati, kar so dokazale ob vseh večjih naravnih nesrečah.

Osrednje mesto v zasnovi splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ima človek kot osnovni dejavnik oboroženega boja. December je mesec, ko pregledujemo in seštevamo naše uspehe ter iščemo nove in boljše poti za prihodnje leto. V tem smislu morajo delati tudi rezervni vojaški starešine.

Razmere, v katerih oblikujemo letni načrt, so zahtevne in terjajo doslednost vseh družbenopolitičnih, družbenih in gospodarskih dejavnikov pri nadaljnji krepitvi naše samoupravne socialistične ureditve, negovanju bratstva in enotnosti ter izvajanju stabilizacije gospodarstva. Pripravljene moramo biti za oborožen boj kot osnovno obliko odpora proti vsem sovražnikom; usposabljanje pa je naravnano tudi tako, da bodo organizacije in člani ZRVS sposobni prevzemati naloge, ki jih imajo s področja SLO, varnosti in DSZ v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih družbenopolitičnih organizacijah. Naloge so zahtevne in obsežne, toda za našo organizacijo izvedljive.

K zaključku letnega dela spadajo tudi proslave ob Dnevu JLA, ki jih organizirajo Občinska konferenca ZRVS, krajevne organizacije ZRVS, aktivni ZRVS v delovnih organizacijah in osnovnih šolah.

Letošnja svečana akademija v čast Dnevu JLA bo v festivalni dvorani na Bledu, dne 21. decembra 1981.

Praznovanje naj bo čim bolj množično, posvečeno tradicijam narodnoosvobodilne borbe in izgradnji moderne JLA, povezane z delovnimi ljudmi in občani naše domovine.

Blažević

Bohinjska vstaja

Poziv CK KPJ: »Vsi, ki je čite pod okupatorjevo peto, vsi, ki ljubite svobodo in neodvisnost, ki nočete fašističnega suženjstva, vedite, da je prišla ura borbe za vaše osvobojenje izpod fašističnega osvajalca!« je segel v svobodoljubna srca prekaljenih bohinjskih komunistov. Pri Matevžu Wolfu v Slamnikih so se zbrali že 20. aprila 1941 komunisti iz Bohinja, Gorij, Bleda in Jesenic ter sprejeli sklep o pripravah na oboroženo vstajo v Bohinju, kjer naj bi vodil priprave znan športnik, organizator kulturnega življenja med mladino in zaveden komunist Tomaž Godec. Povezan z Jožetom Ažmanom — idejnim vodjem komunističnega dela, nadalje z Janezom Zupanom, Alojzom Pintarjem, Francem Vojvodo st. ter z ostalimi komunisti so takoj začeli organizirati številne tajne sestanke. Sodelovali so z zaupniki vaščani po vaseh. Seznanjali so jih s političnim stanjem o pripravah doma in v svetu ter o pripravah jugoslovanskih narodov na oboroženo vstajo. Iz tega revolucionarnega vojnega komiteja so se morali umakniti pred aretacijami v ilegalo junija 1941: Tomaž Godec, Jože Ažman, Janez Zupan in Lojze Pintar. Svoje taborišče so imeli za »Strano« nad Nomenjem. Delo Joža Ažmana pa se je končalo z njegovo prezgodnjo smrtjo. Zaradi izdaje so napravili Nemci pregon na taborišče, v katerem je bil Ažman ubit. Janeza Zupana so ujeli, nato je bil ustreljen kot talec v Gorjah. Po Ažmanovi smrti je Godec z ostalimi člani partije še bolj vneto delal pri OF.

Sestanki po bohinjskih vaseh in vse delovanje je bilo usmerjeno v priprave na vstajo in izgon okupatorja iz bohinjske doline. V mesecu novembru 1941 je prišel v bohinjske kraje tudi Stane Žagar, ml., da bi utrdil delo mladinskih organizacij in v pomoč Tomažu Godcu.

Za pomoč pri organizaciji vstaje v bohinjskem in v zgornjem gorenjskem kotu je poslal Čankarjev bataljon na Pokljuko šest borcev: Staneta Bokala, Franca Benigarja, Andreja Žvana, Stanka Kocjančiča, Alojza Knafliča in Franca Grilca. Ustavili so se na Slamnikih pri kmetu Wolfu in se takoj povezali z organizatorji priprav na terenu. Ustanovljen je bil štab vstaje, v katerem je zastopal Bohinjce Tomaž Godec. Analizirali so stanje in izdelali načrt za vstajo. 6. decembra 1941 je poslal Stane Žagar (preko kurirske zveze)

svoji materi v Ljubljano poročilo o organiziranosti vstaje v Bohinju, katerega so tudi posredovali naprej vodstvu OF. Centri žarišč upora so bili: Gorjuše, Nomenj, Stara Fužina in Boh. Bistrica. Okvirne so bile naloge: gorjanska skupina z Andrejem Žvanom in Stankom Kocjančičem naj gre na Pokljuko, kjer se jim bo pridružilo 30 gozdnih delavcev in voznikov. Nato je nadaljeval pot na Gorjuše in Koprivnik, koder se jim bodo pridružili še domači. Tako je bil organiziran Prešernov bataljon, ki je bil sestavljen iz 200 prostovoljcev pod vodstvom Staneta Bokala, ki naj bi v noči iz 14. na 15. decembra krenili proti Nomenju, ker bodo v isti noči Nomenjci izvedli akcije blokade na cesti, mostovih, telefonskih zvezah, pristop v vas z Bleda in Bohinja, do prihoda vlaka z uporniki iz ostalega Bohinja. V Srednji vasi in Stari Fužini je bila določena likvidacija žandarmerije in druge akcije. Po osvoboditvi Zgornje bohinjske doline so se vsi uporniki pridružili upornikom iz Bistrice. Odpotovali so s prvim vlakom proti Jesenicam. Na Jesenicah so se povezali s komunisti Zgornje savske doline.

Sestanek v sirarni Boh. Bistrica

Zadnji teden pred vstajo sta Tomaž Godec in Stane Žagar dajala zaupnikom zadnja navodila o vzdrževanju reda po vaseh, o zavarovanju trgovin, o zavzetju žandarmerijske postojanke, vojaških objektov v Fužini in pri Boh. jezeru. Zadnji sestanek je bil sklican 13. 12. 1941 v kleti bistriške sirarne. Udeležilo se ga je 16 zaupnikov, aktivistov, članov KP, OF in zveze mladine. Trajal je do 4. ure zjutraj.

Tomaž Godec in Stane Žagar, ml. sta jim poročala o dosedanjih pripravah po ostalih vaseh. Ob razpravah in analizah so bili proti jutru sprejeti sklepi priprav in zadolžitve posameznih vodij in skupin za likvidacijo žandarmerije, železniške postaje, štaba in carine, za zasedbo občine, postavitev komisarja za blokiranje nemških uslužbencev in učiteljstva, o prehrani oz. kuhinji za borce pred odhodom vlaka ter še druge podrobnosti. Ugotovili so, da je nujno treba zbrati strelno orožje in municijo. Izrazili so priznanje prizadevnosti organizirane mladine pri pripravah za vstajo. Začetek vstaje naj bi bil ob 1.00 uri ponoči, na dogovorjeni znak z »bitjem plati zvona«. Pomemben je bil sklep o zava-

rovanju pred izdajo. Zadnji sklep je obvezal zaupnike in kurirje, da pokličejo vse zaupnike po vaseh, naj se zberejo v nedeljo, 14. 12. podnevi v kleti Šturmove gostilne, s poročili o zadnjih pripravah in oborožitvi. Prav tako je bilo organizirano obveščanje vseh moških iz Bistrice, naj pridejo v Šturmovo klet na pogovor s Tomažem in Stanetom, da sta jih seznanjala o vstaji. Tomaž je menil, da obisk posameznikov ne bo vzbujal pozornosti, zato sta se oba s Stanetom umaknila v Šturmovo klet. Poslali so kurirja s poročilom tega sestanka na Bled, da je informiral okolico Bleda in Gorij.

Po 9. uri so že začeli prihajati prvi zaupniki, najprej v gostilno, nato pa je vsak posebej »smuknil« v klet. Zbirali so se vse do 19. ure. Vas je bila to nedeljo kot v čebeljem panju.

Zaradi izdaje v Srednji vasi in nepričakovane vdora oborožene nemške policije ter nepredvidenega povratka bataljona nemške vojske v hotel Sv. Janez so sklenili, da bo vstaja preložena. Prostovoljci so se razšli še pred znakom za začetek vstaje. Umaknili so se iz svojih domov na Strme. Ko je Tomaž zvedel za preložitev, je še pred zoro odšel s Stanetom iz kleti. Vodil ju je Milan Gašperin (Židanov). Odpeljal ju je do njegovega stanovanja, nato so s kolesi in predhodnicami odšli preko pregledanega mostu na Bitnjah proti Nomenju.

To noč samo v Nomenju ljudje niso mirovali. Ko je bila akcija v teku, so rezali telefonske žice, zasekovali cesto, podrli cestni most. Ko so se začeli borci Prešernovega bataljona razporejati za akcijo, so jih presenetili Nemci. Vnela se je srdita borba. Prešernovci so videli, da niso kos nemškemu avtomatskemu orožju, zato so se začeli umikati v strma pobočja proti Podjelju in Koprivniku. Prišla je tudi policijska pomoč z Bleda. Ujeli so nekaj borcev, med njimi brata Beznik s Koprivnika, ki so ju ustrelili v Nomenju. Požgali so še 3 domačije.

Kljub neuspehu pa je povzročila decembrska vstaja med Nemci na Gorenjskem preplah. Z zmago nasprotnikov pa ni bil zlomljen upor v Bohinju.

Sledile so mnoge žrtve, saj je bilo izseljenih 182 ljudi, požganih 14 domačij, oropanih 40 družin, ubitih 30 domačinov, od 600 bohinjskih borcev jih je padlo 240; Bohinjci so vztrajali v uporu, dokler niso Nemci poraženi bežali iz Bohinja.

Naj bo ta zapis ob 40-letnici ustanovitve OF in vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti, majhen drobec k bohinjski vstaji. m. r.

Usposabljanje delovnih ljudi in občanov za naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite

Obrambno in samozaščitno usposabljanje delovnih ljudi in občanov za naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite je dejavnost posebnega družbenega pomena in je sestavni del družbenopolitičnega izobraževanja in delovanja v naši socialistični samoupravni skupnosti.

Zastavljeno je tako, da vzpodbuja obrambno zavest in samozaščitno pripravljenost prebivalstva. V letošnjem letu občane podrobneje seznanjamo s konkretnimi nalogami vsakega posameznika v njegovi temeljni organizaciji združenega dela, krajevni skupnosti, v vojni ali drugih izrednih razmerah.

Seznanjajo se tudi s sodobnimi oklepniimi sredstvi, obenem pa ugotavljajo, kako bi se branili pred njimi v svoji krajevni skupnosti ali OZD s sredstvi, ki jih imajo pri roki.

Spoznavajo protiklepne ovire, ki jih lahko pripravijo sami.

Delovni ljudje in občani imajo možnost razglabljanja, posvetovanja, dajanja predlogov o stvareh, ki so življenjskega pomena za vsakega občana.

Obvarovati svojo svobodo, ki jo uživamo, je življenjski interes nas vseh.

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito vabi vse, da s svojo prisotnostjo, vprašanji in predlogi omogočijo čimboljšo izvedbo izobraževalne akcije.

Udeležba na razgovoru bo odraz vsakega posameznika o njegovi pripravljenosti za obrambo svobode in naše neodvisnosti.

To obvestilo velja tudi za tiste, ki osebnih vabil ne bodo prejeli.

SVET ZA LJUDSKO OBRAMBO, VARNOST IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

Kadrovske novice

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC NOVEMBER 1981

	delavcev	učencev v poklicnih šolah	
TOZD Tomaž Godec			
Boh. Bistrica	484	+	8
TOZD Rečica	318	+	5
TOZD Mojstrana	61	+	1
TOZD Podnart	73	+	2
TOZD Trgovina	24		
D S S S	84	+	5 pripravnikov
Skupaj:	1044		

ZAPOSILILI SO SE:

Azira MULALIČ (TOZD Rečica), 1964 — Ks
Ivka RAŠIČ (TOZD Rečica), 1940 — NK
Marjan LANG (TOZD Podnart), 1956 — NK
Andrej POLAJNAR (TOZD Podnart), DSSS, 1961 — SS

Franc URBANC (TOZD Tomaž Godec), PK — starost. upokoj.

Mirko VULETIČ (TOZD Mojstrana), PK — inv. upokojitev

POROČILI SO SE:

Branko MARČIČ (TOZD Trgovina)

RODILI SO SE:

Zdravku STARETU (TOZD Tomaž Godec) — hči

Mileni LIPOVEC (TOZD Rečica) — hči

Martinu ŽVANU (TOZD Rečica) — sin

Ivanu RAVNIKU (TOZD Tomaž Godec) — sin

ODŠLI IZ DO:

Tomaž ODAR (TOZD Tomaž Godec), K — sporazumno prenehanje

Enesa SODJA (TOZD Tomaž Godec), K — sporazumno

Marinka BOLČINA (TOZD Tomaž Godec), PK — sporazumno

Korzika – otok divje romantike in burne preteklosti

UVOD

Le malokatera letalska nesreča je v naši ožji in širši domovini zbudila takšno žalost in sočustvovanje s prizadetimi svojci kot zadnja, ko je 1. decembra 1981 treščilo letalo Super-80 DC-9 Inex Adrie s 180 potniki in posadko v goro San Pietro na Korziki.

V meglenem jutru zadnjega prazničnega dne, ko smo slavili obletnico rojstva naše socialistične domovine je v nedostopnem gorovju tega velikega sredozemskega otoka prenehalo obstojati 180 življenj — ljudi, ki so si želeli ogledati čudoviti romantični svet in lepoto tega otoka, kjer prebiva še vedno pod tujo oblastjo trdoživo in ponosno ljudstvo. Žal se nikomur od njih, ki so s srebrno ptico odleteli tistega jutra z Brnika, želja ni uresničila.

Razumljivo je, da je zanimanje vseh nas za ta nesrečni otok naenkrat postalo vsesplošno,

kajti doslej ga je v primerjavi z drugimi bolj znanimi otoki v Sredozemlju obiskalo razmeroma manj naših izletnikov. Pa vendar jih je bilo nekaj tudi iz naših krajev, ki so se na ta vabljivi izlet podali, ko je bila prvič odprta turistična linija med Ljubljano in Ajacciom. To je bilo že februarja 1975. leta.

Kakšni so bili takrat vtisi naših potnikov, kaj so videli in kako dojeli krajino in življenje tega goratega otoka in srečanja s tamkajšnjimi ljudmi opisuje avtor tega potopisa, ki ga bomo objavljali v nadaljevanjih v našem glasilu.

Za uvod nekaj najbolj pomembnih podatkov, ki bodo jasneje predstavili to sredozemsko kopnino, ki s severnim delom sega do zemljepisne širine našega Brača in Hvara, na jugu pa do višine Albanske obale ali Bitole v Makedoniji. Z nekaj več kot 8.780 kvadrat-

nih kilometrov Korzika obsega prostor približno za polovico Slovenije. Od Italije je oddaljena le 83 kilometrov, od južnih francoskih obal pa še enkrat toliko, ali natančno 180 kilometrov. Razdalja do sosednjega italijanskega otoka Sardinije, od katerega jo deli Bonifacijski zaliv, pa je komaj 12 kilometrov.

V potopisu bomo zasledili le opis južnega dela otoka, manj pa je podatkov o celotnem goratem svetu. Ta se vzpenja tudi do 2710 metrov, ponekod skoraj navpično nad morjem. Tu je podnebje vse prej kot sredozemsko. Ostre grebene skalnatih vrhov nenehno bičajo snežni viharji. Zime v teh vršacih so ostre in poletja sveža. Le v priobalnem pasu je klima izrazito sredozemska s toplimi poletji in blagimi zimami. Po hribih je največ gozdov hrasta, plutovca in kostanja, v dolinah obmorskih gozdovih, razen sredozemskega drevja, prevladuje evkaliptus in nenavadno veliko gajev bujnih mimos. Več kot polovico otoka pokriva takoimenovana makija — gosto nizko, vedno dišeče grmičevje, ki ga ne najdemo na nobenem drugem kraju v Evropi ali

na drugih celinah. Zaradi izredne goratosti so naselja dokaj redko posejana po notranosti, zato je večina prebivalstva skoncentrirana v priobalnih mestih. Po zadnjih podatkih živi na otoku, ki je znan po velikem izseljeništvu, okoli 214.000 ljudi. Po jeziku in primkih so Korzičani najbližji Italijanom, čeprav se to ne bi moglo reči za njihov trdoživi kleni značaj. Tudi Napoleon Bonaparte je bil Korzičan. Že to pove dosti. Svobodoljubnost in odločnost Korzičanov je še dandanašnji prisotna v nenehnem odporu proti francoski nadvladi. Kdaj pa kdaj z diverzijami ali drugimi uporniškimi akcijami, ki jih organizira tajna korziška organizacija, opozarjajo svet, da se niso pomirili s stoletnim suženjstvom.

Njihov značaj in občutek solidarnosti ob decembrski nesreči našega letala, pa se je v odnosu do naših ljudi pokazal v pravi luči. Morda jih prav zaradi nam podobnih lastnosti smatramo za bližje kot smo jih poznali doslej. Prijatelja se res spozna v nesreči.

(nadaljevanje prihodnjic)

Staro leto h kraju gre

Staro leto se izteka, za nami so ostali slabi in dobri trenutki, vsakega nekaj, kakor v vremenu sonce in dež. Tudi jubilejno leto Glasila gre h kraju.

Želel bi povedati, da je velika radost prebrati vsak izvod Glasila, kakor tudi pisati za druge, ki radi pregledujejo novice v tovarniškem glasilu.

Novo leto bomo želeli in želel bi posebej poudariti, da bi se vsi (tako delovne organizacije kakor tudi posamezniki) zavedali resnih namenov stabilizacije ter vsesplošnega varčevanja. Glasilo prehaja v drugo desetletje svojega izhajanja in želel bi članom uredniškega odbora kakor tudi vsem dopisnikom takšno ali še bolj uspešno delo na področju obveščanja, kvalitativnih in aktualnih novic ter zanimivega, razumljivega branja.

Srečno in veselo v novem letu!

Rajko Primožič

Pionirski praznik

V petek, 27. novembra letos so bili po vsej naši občini prvošolčki sprejeti v pionirsko organizacijo.

Tovariš Tito je v letu 1969 odlikoval Zvezo pionirjev z ordenom bratstva in enotnosti z zlatim vencem. Vedno je imel rad otroke, najbolj pa je ljubil najmlajše. Prvošolčkom, ki iz cicibanovih preidejo v pionirski leta, je dajal posebna izročila: »Biti pionir — to veliko pomeni. Pionir mora vedno biti prvi, mora biti najboljši v učenju, delu in povsod.«

V Zadržnem domu v Ribnem je bila 27. 11. 1981 proslava ob Dnevu republike, sprejeli so prvošolce v pionirsko organizacijo. Učenci iz drugega, tretjega in četrtega razreda so pod vodstvom tovarišice Arhove in ob spremljavi harmonike zapeli več pesmi o domovini, v recitacijah so izrazili spoštovanje in ljubezen do domače zemlje. Obljubili so, da bodo nadaljevali delo naših dedov in očetov.

Prvošolci so dali svečano obljubo, da bodo pridni v šoli in drugod, spoštovali in ohranjali vrednote narodnoosvobodilne borbe. Starejši pionirji so jim privezali rdeče rutice in pokrili modre čepice. Toplo so jim čestitali, jim izročili članske izkaznice in knjižice Branke Jurca Pionirka sem, Pionir sem.

Po zaključeni proslavi so učenci, ki so postali pionirji in starši odšli v osnovno šolo Rudija Jedretiča. V lepo okrašenem razredu so bili pogoščeni s torto in sendvičem. Prav gotovo velja pohvaliti prosvetne delavce iz Ribnega ter vse tovarišice učiteljice, ki so tako prijazno in lepo sprejele otroke in starše. Še nasmešek za fotografijo! Vedno nam bo ostal v spominu nepozaben trenutek prvošolčkov, ki so vstopili ob Dnevu republike v pomembno obdobje življenja.

Vesna

Ljudmili Markelj

v slovo

Dne 3. 11. 1981 smo se poslednjic poslovili od zveste sodelavke Ljudmile Markelj. Rojena v številni družini je že v mladosti spoznala kako trdo in neusmiljeno je življenje. V bližini svojega rojstnega kraja sta z možem pričela graditi svoj dom. Družinsko srečo je prezgodaj pretrgala smrt. Ostala je sama s svojima doraščajočima sinovoma.

V tem času se je zaposlila v našem podjetju. Vajena trdega dela je opravljala zahtevno in težko delo v žagalnici in kasneje v obratu lesne embalaže. Pretežka so bila bremena, ki jih je nosila. Morala je zapustiti svoje delovno mesto in se predčasno upokojiti. Tudi v letih upokojitve se je rada vračala na svoje delovno mesto, da bi svoji družini ustvarila lepše življenje.

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega očeta

FRANCA PRIMOŽIČA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi poslednji poti.

Drago Primožič

Zahvala

Ob nenadni izgubi drage mame in babice

LJUDMILE MARKELJ

se iskreno zahvaljujem delovnemu kolektivu LIP Bled za darovano cvetje in izraženo sožalje.

Posebej se zahvaljujem Godbi na pihala iz Gorij in tov. Francu Globočniku za poslovilne besede.

Njeni najbližnji
sinova Lovro in Stane z družinama

Lancovo, 13. 11. 1981

Dan žalovanja

Zadnji praznični dan ob Dnevu republike letos nas je globoko pretresla žalostna vest, da je 180 naših ljudi izgubilo življenja na otoku Korzike. V vseh srcih, po vsej širši in ožji domovini se je zganilo globoko sočustvovanje z družinami oziroma sorodniki umrlih. V teh težkih trenutkih smo pokazali solidarnost na vseh področjih, tekle so akcije vseh vrst pomoči. Življenja ni moč vrniti. Damo pa jim lahko največjo mero tolažbe ter poguma, saj je v naši samoupravni socialistični družbi poskrbljeno, da ne bo ostal nihče sam ali sirota. V trenutku velike katastrofe smo pokazali vso humanost, pripravljenost: človek biti človeku.

Jernej VOVK

Glavni in odgovorni urednik: Ivan Robič, tehnični urednik: Nada Frelih, člani: Branko Sodja, Franc Mencinger, Andrej Trojar, Branko Urh, Miro Kelbl, Franc Globočnik, Samka Tomažin, Ciril Kraigher in Marija Urkanar.

